

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	2
Omgevingsrecht	3
Omgevingswet	3
Wabo	3
Planschade	6
Natuurbescherming	9
Monumenten	14
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	15
Bijstand	15
Bestuursrecht overig	16
Algemene verordening gegevensbescherming	16
Wet open overheid/Wet openbaarheid van bestuur	18
Vreemdelingenrecht	20
Regulier	20
Asiel	25

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 1058

ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4758](#)

college van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. Verlening en weigering omgevingsvergunning voor bouwen.

I.c. wordt geoordeeld dat [partij] belanghebbende is omdat aannemelijk is dat de toename van verkeer bij de woning van [partij] als gevolg van de geplande huisvesting op die plek dusdanig is dat [partij] een persoonlijk en objectief belang heeft. Dat het autoluwe karakter van de weg niet zou gelden voor het deel van de weg waar [partij] woont, betekent niet dat [partij] geen gevolgen ondervindt van de verkeerstoename. Daarnaast betekent de omstandigheid dat de aanvraag van de omgevingsvergunning enkel gaat over het bouwen van de verblijven niet dat [partij] daarom geen belanghebbende is. Dat het college de aanvraag heeft aangemerkt als een aanvraag om af te wijken van het bestemmingsplan doet niet af aan het feit dat [partij] feitelijke gevolgen ondervindt van het besluit.

AANVRAAG. De rechtbank heeft ten onrechte geoordeeld dat het college niet in strijd heeft gehandeld met het bestuursprocesrecht. Het college heeft door te doen wat het heeft gedaan tweemaal op de aanvraag beslist, wat niet is toegestaan. Voor zover het college ervan uitging dat het met het besluit van 19 augustus 2019 het eerdere besluit op de aanvraag van 6 december 2018 heeft ingetrokken, volgt dat niet uit het besluit van 19 augustus 2019. Daarnaast kan het college ook niet met toepassing van artikel 3.10 van de Wabo een eerder met de reguliere procedure verleende vergunning intrekken. Artikel 3.10 van de Wabo is namelijk een procedurele bepaling die bepaalt wanneer de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing is bij een activiteit in strijd met het bestemmingsplan, en in dat systeem past niet dat daarbij ook nog een ander besluit wordt ingetrokken.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2023, 1061).

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2023, 1059

MK ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4776](#)

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 6

REDELIJKE TERMIJN. Verzoek om schadevergoeding vanwege overschrijding van de redelijke termijn. I.c. komt de ABRS tot de conclusie dat het verzoek om schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn moet worden toegewezen. De ABRS ziet evenwel in de omstandigheid dat [verzoeker A] en [verzoeker B] gezamenlijk beroep en hoger beroep hebben ingesteld, aanleiding deze bedragen te matigen. Deze matiging wordt redelijk geacht vanwege de matigende invloed die het instellen van het gezamenlijk beroep en hoger beroep in het voorliggende geval heeft gehad op de mate van stress, ongemak en

onzekerheid die [verzoeker A] en [verzoeker B] hebben ondervonden vanwege de te lang durende procedure. Door gezamenlijk beroep en hoger beroep in te stellen hebben zij de voor- en nadelen van het voeren van deze procedure kunnen delen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2023, 1060

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 14-12-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:6749](#)

Invoeringswet Omgevingswet 4.3, aanhef en onder a

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 3.9 lid 3

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. Uitspraak over de betekenis van het vervallen van de van rechtswege verleende omgevingsvergunning op 1 januari 2024. De voorzieningenrechter oordeelt dat omgevingsvergunningen uiterlijk in december 2023 nog van rechtswege kunnen ontstaan, maar dat zij ook daarna nog in werking kunnen treden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2023, 1061

ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4758](#)

college van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 3.10

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. WEIGERING. TWEEMAAL BESLISSEN OP AANVRAAG.

I.c. wordt geoordeeld dat het college door te doen wat het heeft gedaan tweemaal op de aanvraag heeft beslist, wat niet is toegestaan. Het college heeft immers met het besluit van 6 december 2018 beslist op de aanvraag en daarna nogmaals op dezelfde aanvraag beslist met het besluit van 19 augustus 2019. Voor zover het college ervan uitging dat het met het besluit van 19 augustus 2019 het eerdere besluit op de aanvraag van 6 december 2018 heeft ingetrokken, volgt dat niet uit het besluit van 19 augustus 2019. Daarnaast kan het college ook niet met toepassing van artikel 3.10 van de Wabo een eerder met de reguliere procedure verleende vergunning intrekken. Artikel 3.10 van de Wabo is namelijk een procedurele bepaling die bepaalt wanneer de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing is bij een activiteit in strijd met het bestemmingsplan, en in dat systeem past niet dat daarbij ook nog een ander besluit wordt ingetrokken. Het college had naar aanleiding van het ingediende bezwaar een besluit op het bezwaar moeten nemen waarbij het college het bezwaar gegrond verklaart en het besluit van 6 december 2018 herroept en aansluitend de uniforme openbare voorbereidingsprocedure moeten starten, voordat het een nieuw besluit op de aanvraag kon nemen.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Algemeen bestuursrecht” (JnB 2023, 1058).

JnB 2023, 1062

MK Rechtbank Rotterdam, 11-12-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:11756](#)

college van burgemeester en wethouders van Schiedam, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e, 2.14 lid 1 onder b en c

Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) 5.4 lid 1

Wet milieubeheer

WABO-milieu. Omgevingsvergunning voor een staalharderij.

BESTE BECHIKBARE TECHNIEKEN (BBT). I.c. wordt geoordeeld dat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat met de nieuwe gasgestookte ovens ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende bbt worden toegepast. Het college hoefde de omgevingsvergunning daarom niet te weigeren vanwege het feit dat geen elektrische ovens worden gebruikt. Vastgesteld wordt dat het college zelf bbt heeft vastgesteld op grond van artikel 5.4, tweede lid, van het Bor. Het college heeft het BREF ENE niet rechtstreeks toegepast, maar gebruikt als leidraad bij zijn eigen vaststelling van bbt. Geoordeeld wordt dat het college het BREF ENE hierbij mocht betrekken. Verder wordt geoordeeld dat het college bij het bepalen van bbt rekening heeft gehouden met de criteria in artikel 5.4, derde lid, van het Bor.

KLIMAATBELEID. Het college heeft in het door eiseres bedoelde klimaatbeleid, wat daar verder van zij, terecht geen grond gezien om de vergunning te weigeren. Het toetsingskader van artikel 2.14 van de Wabo biedt geen ruimte om de aanvraag aan het internationale, nationale of lokale klimaatbeleid te toetsen en om de omgevingsvergunning bij strijd met dat beleid te weigeren. In artikel 2.14, eerste lid, onder b, van de Wabo staat wel dat het bevoegd gezag rekening moet houden met het voor hem geldende milieubeleidsplan, maar het beleid waarnaar eiseres heeft verwezen is geen milieubeleidsplan als bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet milieubeheer.

Besluit waarbij het college aan [vergunninghouster] een omgevingsvergunning (revisievergunning) heeft verleend voor een inrichting voor het harden van metalen. [...]

Worden met de gasgestookte ovens de beste beschikbare technieken toegepast?

6. Eiseres voert aan dat met het gebruik van gasgestookte ovens geen sprake is van de toepassing van de voor de inrichting in aanmerking komende bbt. Dit is volgens haar in strijd met artikel 5.4, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Volgens eiseres is bbt in dit geval het gebruik van elektrische ovens. [...]

6.3. De rechtbank stelt vast dat het college, anders dan eiseres stelt, zelf bbt heeft vastgesteld op grond van artikel 5.4, tweede lid, van het Bor. In de inrichting is immers geen sprake van een IPPC-installatie en daarom zijn in dit geval geen BREFs of BBT-conclusies van toepassing. Het college heeft het BREF ENE dan ook niet rechtstreeks toegepast, maar gebruikt als leidraad bij zijn eigen vaststelling van bbt. Naar het oordeel van de rechtbank mocht het college het BREF ENE hierbij betrekken. De rechtbank is het niet met eiseres eens dat het BREF ENE uit 2009 te oud is om bij de vaststelling van bbt als leidraad te gebruiken. Aangezien het BREF nog steeds geldig is, kon het college daarvan uitgaan. Het BREF ENE is een horizontaal BREF dat geen betrekking heeft op een bepaalde branche, maar op een bepaald brancheoverstijgend aspect, namelijk energie-efficiëntie.

Het BREF ENE gaat daarom niet specifiek over het productieproces zoals dat bij vergunninghoudster plaatsvindt. In het BREF ENE zijn onder meer energiebesparende technieken voor verbrandingsprocessen beschreven, waaronder technieken voor het verwarmen van ovens. Naar het oordeel van de rechtbank is het BREF daarmee voldoende relevant voor deze situatie. De rechtbank verwijst op deze punten naar het deskundigenverslag.[...]

De rechtbank is verder van oordeel dat het college bij het bepalen van bbt rekening heeft gehouden met de criteria in artikel 5.4, derde lid, van het Bor. In die criteria ziet de rechtbank geen aanleiding voor het oordeel dat gasgestookte ovens vanwege hun CO₂-emissie niet als bbt kunnen worden beschouwd. Op dit punt volgt de rechtbank het deskundigenverslag, waarin aan de hand van de criteria wordt geconcludeerd dat gasgestookte ovens als bbt kunnen worden aangemerkt voor het productieproces van vergunninghoudster. De STAB heeft daarbij onder meer betrokken dat de nieuwe gasgestookte hardingsovens en de nieuwe ontlaatoven zijn voorzien van recuperatieve branders waarmee warmte uit de rookgassen wordt teruggewonnen. Dat wordt volgens het BREF ENE en het VITO-rapport als bbt beschouwd voor met gas verwarmde ovens. Op de zitting heeft het college desgevraagd verklaard dat de toepassing van de recuperatieve branders via de aanvraag deel uitmaakt van de vergunning en daarmee bindend is vastgelegd. In het deskundigenverslag is verder vermeld dat wat betreft de CO₂-emissie geen vergelijking tussen gasgestookte en elektrische ovens kan worden gemaakt. Voor beide technieken kan geen CO₂-emissiefactor (het aantal kg fossiele CO₂ per kWh nuttige warmte) worden bepaald, omdat zowel gas als elektriciteit fossiel of groen kunnen zijn.

6.4. De rechtbank komt tot de conclusie dat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat met de nieuwe gasgestookte ovens ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende bbt worden toegepast. Het college hoefde de omgevingsvergunning daarom niet te weigeren vanwege het feit dat geen elektrische ovens worden gebruikt. De beroepsgrond slaagt niet.

7. Eiseres voert aan dat het college op grond van de artikelen 2.31 en 2.31a van de Wabo de mogelijkheid heeft om voor een bestaande inrichting ambtshalve voorschriften aan de vergunning te verbinden in het belang van het bescherming van het milieu. Daarbij mag het college de grondslag van de oorspronkelijke aanvraag verlaten. Als een ambtshalve actualisering van de vergunning mogelijk is omdat betere technieken beschikbaar zijn, zou bij de beoordeling van een aanvraag om revisievergunning de uitbreiding met vijf gasovens moeten worden geweigerd als daar niet de bbt worden toegepast.

7.1. Zoals hiervoor is overwogen, kan het gebruik van gasgestookte ovens worden aangemerkt als bbt. Het college hoefde de omgevingsvergunning daarom niet op grond van artikel 2.14, derde lid, van de Wabo te weigeren en er was ook geen aanleiding voor het college om op grond van artikel 2.31, eerste lid, van de Wabo voorschriften te stellen.

De beroepsgrond slaagt niet.

Is de verlening van de omgevingsvergunning in strijd met het (inter)nationale en lokale klimaatbeleid?

8. Eiseres betoogt dat de keuze om bij de uitbreiding van de inrichting gasgestookte ovens in plaats van elektrische ovens toe te passen in strijd is met het internationale, nationale en lokale klimaatbeleid. [...]

8.2. Naar het oordeel van de rechtbank kan niet worden uitgegaan van de juistheid van de door eiseres gebruikte cijfers over de toename van het gasverbruik (zie overweging 5.4 van deze uitspraak). Nu in de aanvraag en het bestreden besluit is uitgegaan van een verdubbeling van het

gasverbruik, is echter duidelijk dat er in ieder geval een aanzienlijke toename van het gasverbruik zal zijn, terwijl het door eiseres aangehaalde klimaatbeleid gericht is op vermindering van de CO₂-uitstoot.

Het toetsingskader van artikel 2.14 van de Wabo biedt echter geen ruimte om de aanvraag aan het internationale, nationale of lokale klimaatbeleid te toetsen en om de omgevingsvergunning bij strijd met dat beleid te weigeren. In artikel 2.14, eerste lid, onder b, van de Wabo staat wel dat het bevoegd gezag rekening moet houden met het voor hem geldende milieubeleidsplan, maar het beleid waarnaar eiseres heeft verwezen is geen milieubeleidsplan als bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet milieubeheer. Het door eiseres genoemde beleid is ook niet op een andere manier vastgelegd in documenten of regels die op grond van artikel 2.14 van de Wabo een rol spelen bij het besluit op de aanvraag.

Het college heeft daarom in het door eiseres bedoelde klimaatbeleid, wat daar verder van zij, terecht geen grond gezien om de vergunning te weigeren. De beroepsgrond slaagt niet. [...]

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 24-11-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:8304](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2023, 1063

MK ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4769](#)

college van burgemeester en wethouders van Papendrecht.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.5 aanhef en onder b

PLANSCHADE. TEGEMOETKOMING. WETTELIJKE RENTE. I.c. verzetten de aard van het besluit en de inhoud van de toepasselijke wettelijke regeling zich niet tegen intrekking van het besluit of, zoals in dit geval, de vaststelling van de verschuldigde wettelijke rente op een lager bedrag. [appellante sub 2] behoorde te weten dat het besluit onjuist is. Dat betekent dat intrekking van het besluit, in die zin dat de verschuldigde wettelijke rente op een lager bedrag wordt vastgesteld, in beginsel was toegestaan. Het tijdsverloop brengt onder de omstandigheden van dit geval niet met zich dat dit besluit in strijd met de rechtszekerheid is genomen. Er is geen grond voor het oordeel dat de gevolgen van dat besluit onevenredig zijn. [...] 4. Aan het besluit van 6 juli 2021 is ten grondslag gelegd dat de renteberekening ten onrechte is gebaseerd op de wettelijke rente voor handelstransacties, bedoeld in artikel 6:119a van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW), in plaats van de wettelijke rente voor niet-handelstransacties, bedoeld in artikel 6:119 van het BW. Op grond van artikel 4:99 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is de verschuldigde wettelijke rente op € 257.899,35 vastgesteld.

[...] 7.2. Op grond van artikel 6:119a, eerste lid, van het BW is de in deze bepaling bedoelde wettelijke rente verschuldigd bij vertraging in de voldoening van een geldsom die voortvloeit uit een handelsovereenkomst. In deze bepaling is een handelsovereenkomst gedefinieerd als de overeenkomst om baat die tot stand is gekomen tussen één of meer natuurlijke personen, die handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf, of rechtspersonen.

Met de toekenning van een tegemoetkoming in planschade wordt een publiekrechtelijk rechtsgevolg in het leven geroepen. Dit rechtsgevolg houdt in dat het bestuursorgaan verplicht is om deze

tegemoetkoming aan de aanvrager uit te keren. De uitkering van de tegemoetkoming vloeit niet voort uit een handelsovereenkomst naar burgerlijk recht, maar uit een publiekrechtelijke rechtsbetrekking. Op de berekening van de hoogte van de wettelijke rente is artikel 6:119a, eerste lid, van het BW dus niet van toepassing. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 13 maart 2019

([ECLI:NL:RVS:2019:777](#)) onder 8.1. [appellante sub 2] had ten tijde van het nemen van de rentebeslissing kunnen weten dat zij geen aanspraak had op vergoeding van wettelijke handelsrente over de tegemoetkoming. Op basis van de tekst van de wet had daarover bij haar, anders dan zij stelt, redelijkerwijs geen misverstand kunnen bestaan. Verder was ten tijde van het nemen van de rentebeslissing ook op grond van de rechtspraak niet onduidelijk of onzeker welk rentetarief in dit geval van toepassing is. In de schriftelijke uiteenzetting heeft het college gewezen op de uitspraak van de Afdeling van 11 december 2013 ([ECLI:NL:RVS:2013:2340](#)). In deze uitspraak, die is gedaan in een geschil over schadevergoeding wegens onrechtmatig handelen van een bestuursorgaan door niet tijdig te beslissen op een aanvraag om een standplaatsvergunning, heeft de Afdeling overwogen dat het bestuursorgaan de hoogte van de wettelijke rente over het bedrag van de schadevergoeding moet berekenen overeenkomstig artikel 6:119 van het BW, omdat het niet gaat om een handelsovereenkomst als bedoeld in artikel 6:119a van het BW. Niet valt in te zien waarom dat bij een tegemoetkoming in planschade anders zou zijn.

[...] 9.2. In de uitspraak van de Afdeling van 6 februari 2019 is de hoogte van de door het college verschuldigde wettelijke rente niet vastgesteld. In de daaropvolgende rentebeslissing heeft het college bepaald dat het [appellante sub 2] een bedrag van € 975.304,28 aan wettelijke rente zal betalen.

Daarom is deze beslissing gericht op rechtsgevolg en daarmee een besluit, als bedoeld in artikel 4:99 van de Awb, omdat hiermee is beoogd vast te stellen dat [appellante sub 2] aanspraak heeft op dit bedrag aan wettelijke rente.

In de Awb wordt onderscheid gemaakt tussen een besluit en de bekendmaking van een besluit. De bekendmaking van een besluit heeft, gelet op artikel 3:40 van de Awb, betekenis voor de inwerkingtreding van dat besluit, maar is geen voorwaarde voor de totstandkoming ervan. Als, zoals het college stelt, de bekendmaking van het besluit niet op de voorgeschreven wijze heeft plaatsgevonden, doet dat niet af aan het bestaan van dat besluit.

[...] 10.1. De Awb bevat geen algemene regeling van de intrekking van besluiten en geen bijzondere regeling voor de intrekking van beschikkingen als bedoeld in artikel 4:99 van deze wet. In de Wro is deze bijzondere regeling evenmin gegeven. Het is echter vaste rechtspraak dat ook in het geval dat een regeling over de intrekking van een besluit ontbreekt, het desbetreffende bestuursorgaan bevoegd is een onjuist besluit in te trekken, mits de aard van het besluit en de inhoud van de wettelijke regeling zich daartegen niet verzetten en het bestuursorgaan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht neemt. De bevoegdheid om een onjuist besluit in te trekken of, zoals in dit geval, de verschuldigde wettelijke rente op een lager bedrag vast te stellen, wordt afgeleid uit de bevoegdheid om een begunstigend besluit te nemen. Deze bevoegdheid wordt beperkt door algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. In beginsel mag de belanghebbende erop vertrouwen dat een jegens hem genomen besluit juist is. Dat is niet het geval als de onjuistheid van het besluit te wijten is aan het feit dat de belanghebbende onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt of als hij wist of behoorde te weten dat het besluit onjuist is. In deze gevallen is intrekking van het besluit toegestaan. Dat is, volgens de rechtspraak, eveneens toegestaan als weliswaar geen sprake is van verkeerde inlichtingen of van een kenbare fout, maar het gaat om een vergissing die onverwijld en

onmiskenbaar door het desbetreffende bestuursorgaan is herroepen en de belanghebbende in die korte tijd niet iets heeft gedaan of nagelaten dat niet meer zonder nadeel kan worden hersteld.

10.2. In dit geval verzetten de aard van het besluit en de inhoud van de toepasselijke wettelijke regeling zich niet tegen intrekking van het besluit of, zoals in dit geval, de vaststelling van de verschuldigde wettelijke rente op een lager bedrag. Verder volgt uit hetgeen hiervoor in rechtsoverwegingen 7 tot en met 7.2 is overwogen dat [appellante sub 2] behoorde te weten dat het besluit onjuist is. Dat betekent dat intrekking van het besluit, in die zin dat de verschuldigde wettelijke rente op een lager bedrag wordt vastgesteld, in beginsel was toegestaan. Of het college dat onverwijld heeft gedaan, zou, gelet op de vaste rechtspraak, slechts van belang zijn als geen sprake zou zijn van een kenbare fout. Die situatie doet zich in dit geval niet voor.

Dit betekent niet dat in het geheel geen betekenis toekomt aan het tijdsverloop tussen de datum van het besluit en de datum van de intrekking van het besluit. In dit geval heeft het college, kort nadat het had geconstateerd dat het in het besluit ten onrechte is uitgegaan van de wettelijke handelsrente, [appellante sub 2] hiervan op 4 juni 2020 op de hoogte gesteld. Na het vonnis van de rechtbank van 12 mei 2021 in de civiele procedure, waarin de gemeente Papendrecht het verschil tussen de handelsrente en de wettelijke rente heeft teruggevorderd, is dat standpunt neergelegd in het besluit van 6 juli 2021. Naar het oordeel van de Afdeling brengt onder deze omstandigheden het tijdsverloop niet met zich dat dit besluit in strijd met de rechtszekerheid is genomen. Hetzelfde geldt voor de overige omstandigheden die de rechtbank in haar uitspraak heeft vermeld. De rechtbank is ten onrechte tot een ander oordeel gekomen.

[...] 13. [appellante sub 2] betoogt verder dat het terugkomen van het rentebesluit in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. [...]

[...] 13.1. Uit het oordeel van de Afdeling over het incidenteel hoger beroep volgt dat [appellante sub 2] behoorde te weten dat het rentebesluit niet juist is. Dat brengt met zich dat zij er, na de ontvangst van het bedrag van € 975.304,28, in haar bedrijfsvoering rekening mee had moeten houden dat het college van dat besluit zou kunnen terugkomen. Indien zij dat niet heeft gedaan, komen de gevolgen daarvan in beginsel voor haar rekening. Het betoog biedt geen aanknopingspunten voor het maken van een uitzondering op dit uitgangspunt. [appellante sub 2] heeft haar stellingen over de versturende en ontwrichtende werking van het besluit van 6 juli 2021 op haar bedrijfsvoering niet met feiten en omstandigheden aannemelijk gemaakt. In het betoog is geen grond te vinden voor het oordeel dat de gevolgen van dat besluit onevenredig zijn in verhouding tot het doel van dat besluit. [...]

JnB 2023, 1064

MK ABRS 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4775](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Holland.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

PLANSCHADE. PLANVERGELIJKING. SCHADETAXATIE. TOETSINGSKADER.

TAXATIEMETHODE. Artikel 6.1 van de Wro dwingt niet tot het hanteren van de ene dan wel de andere taxatiemethode. Welke methode in een concreet geval wordt gebruikt, staat ter beoordeling van de onafhankelijke taxateur. Indien toepassing van de ter beschikking staande methoden naar diens deskundig oordeel niet mogelijk is of niet tot een juiste waardering leidt, zal de onafhankelijke taxateur de taxatie (mede) mogen baseren op zijn kennis, ervaring en intuïtie.

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2023, 1065

ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4771](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Holland.'

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. STIKSTOFDEPOSITIE. AERIUS CALCULATOR. VERSIE. REKENGRENS. REKENMODEL OPS. GASLOOS BOUWEN.

Natuurvergunning landgoed. I.c. mocht het college de bevindingen in het stikstofonderzoek op grond van de AERIUS Calculator gebruiken ter onderbouwing van zijn conclusie dat geen sprake is van een stikstoftoename op daarvoor gevoelige habitats in het Natura 2000-gebied. Het in het stikstofonderzoek gehanteerde uitgangspunt dat de nieuwbouw niet zal worden aangesloten op het gastransportnet is in dit geval reëel en aannemelijk.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college aan Klooster Euphrasia [...] een vergunning verleend op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de [...] (hierna: Wnb) voor de uitbreiding/wijziging van de bebouwing op landgoed de Dennenheuvel te Bloemendaal.

[...] AERIUS Calculator

[...] - Rekengrenzen

[...] 8.1. De aan het besluit ten grondslag gelegde AERIUS-berekening van 15 oktober 2020 is, overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.1, eerste lid, van de Regeling natuurbescherming zoals dat luidde op het moment van het nemen van het besluit van 12 januari 2021, uitgevoerd met AERIUS Calculator versie 2020. Zoals de Afdeling onder meer in haar uitspraak van 17 augustus 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2334](#), heeft overwogen, betekent de omstandigheid dat AERIUS regelmatig wordt aangepast niet dat een bestuursorgaan zich bij de vaststelling van het besluit niet kan baseren op de versie van AERIUS die dan beschikbaar is. De vraag is vervolgens of de op het moment van het nemen van het besluit beschikbare versie van AERIUS ook geschikt was voor het maken van de stikstofdepositieberekeningen. In de uitspraak van 20 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:105](#), onder 69.4, heeft de Afdeling overwogen dat de rekengrens van 5 km voor de berekening van stikstofdepositie als gevolg van verkeer onvoldoende is gemotiveerd. Niet aannemelijk is echter geworden dat een andere rekengrens in dit geval verschil had gemaakt. Hierbij betreft de Afdeling dat de locaties van het project naast het Natura 2000-gebied "Kennemerland-Zuid" liggen. In het stikstofonderzoek is geconcludeerd dat, door het verdwijnen van de gasgestookte verwarmingsinstallaties en het verkeer voor de bestaande functies, er in de aanleg- en gebruiksfase netto sprake is van een afname van de stikstofdepositie. Omdat niet aannemelijk is dat deze conclusie anders zou zijn voor stikstofgevoelige habitats die liggen op meer dan 5 km van de in dit geval relevante bronnen, was de op het moment van het nemen van het besluit beschikbare versie van AERIUS in zoverre geschikt voor de berekeningen en mocht het college de versie 2020 gebruiken.

Voor zover de Vereniging wijst op de maximale rekenafstand van 25 km voor depositieberekeningen, overweegt de Afdeling dat deze rekenafstand is ingevoerd in AERIUS Calculator versie 2021, die op 20 januari 2022 beschikbaar is gesteld. De rekenafstand van 25 km voor depositieberekeningen werd in AERIUS Calculator versie 2020 niet toegepast. Alleen daarom al leidt dit betoog van de Vereniging niet tot het oordeel dat in zoverre de op het moment van het nemen van het besluit

beschikbare versie van AERIUS niet geschikt was voor de berekeningen en het college de versie 2020 niet mocht gebruiken.

- OPS

[...] 9.1. De Afdeling overweegt dat in het UvA-rapport staat beschreven dat in de periode van 2020 tot en met 2022 de ruimtelijke en temporele patronen van stikstofdepositie rondom melkveestallen zijn onderzocht. Daarvoor is onder meer het OPS-model vergeleken met veldmetingen. Anders dan de Vereniging veronderstelt, volgt uit het UvA-rapport niet dat de aannames in het OPS-model onjuist zijn. De door de Vereniging aangehaalde passage in het UvA-rapport biedt daarvoor geen aanknopingspunten. Ook in zoverre was de op het moment van het nemen van het besluit beschikbare versie van AERIUS geschikt voor de berekeningen en mocht het college de versie 2020 gebruiken.

9.2. Het betoog dat het college niet heeft voldaan aan zijn verplichting om de aannames in het OPS-model uit eigen beweging openbaar te maken, slaagt naar het oordeel van de Afdeling niet.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraken van 18 juli

2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2454](#), en van 4 augustus 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1760](#), moet een

belanghebbende die opkomt tegen een besluit ter onderbouwing waarvan met toepassing van het programma AERIUS Calculator een onderzoek naar de effecten van stikstof is gedaan, inzage kunnen hebben in de gemaakte keuzen bij de invoer in het programma AERIUS Calculator. Dit brengt mee dat de aan het gebruik van het programma AERIUS Calculator ten grondslag liggende gegevens van de gebruiker, dat wil zeggen diens maatwerkinputgegevens, uit eigen beweging op papier of op een andere wijze waarneembaar worden overgelegd als op de zaak betrekking hebbende gegevens. Daarbij is voldoende dat duidelijk is gemaakt welke keuzen bij de invoer zijn gemaakt bij de maatwerkinputgegevens. Als belanghebbenden voor de onderbouwing van hun beroep ook behoefte hebben aan (informatie over) standaardgegevens, als die niet inzichtelijk zijn gemaakt, dan moet het bestuursorgaan deze op verzoek van belanghebbenden ter beschikking stellen op papier of in andere leesbare of waarneembare vorm of de mogelijkheid bieden deze in te zien. Van belanghebbenden kan worden gevergd dat zij in de procedure tijdig verzoeken om informatie en inzage in de maatwerk- en standaardinputgegevens en de op basis daarvan met AERIUS Calculator verrichte berekeningen. Daarbij moet - zo mogelijk - worden toegelicht om welke specifieke gegevens het gaat, zodat het bestuursorgaan daar zo gericht en duidelijk mogelijk inzage in kan geven.

De Afdeling overweegt dat de aannames die volgens de Vereniging blijken uit het UvA-rapport onjuist zijn, het OPS-model als zodanig betreffen, zodat het gaat om standaardinputgegevens. Gelet op het voorgaande bestond geen verplichting voor het college om de aan het gebruik van AERIUS Calculator ten grondslag liggende standaardgegevens van OPS uit eigen beweging openbaar te maken. Ook heeft de Vereniging het college niet verzocht om de door haar niet gevonden standaardgegevens ter beschikking te stellen.

[...] - Conclusie AERIUS Calculator

11. Gelet op wat in 7 tot en met 10.1 is overwogen, heeft de rechtbank terecht overwogen dat het college de bevindingen in het stikstofonderzoek op grond van de AERIUS Calculator mocht gebruiken ter onderbouwing van zijn conclusie dat geen sprake is van een stikstoftoename op daarvoor gevoelige habitats in het Natura 2000-gebied.

Het betoog slaag niet.

Gasloos bouwen

[...] 12.1. De Afdeling is van oordeel dat het in het stikstofonderzoek gehanteerde uitgangspunt dat de nieuwbouw niet zal worden aangesloten op het gastransportnet in dit geval reëel en aannemelijk is. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak over het bestemmingsplan "Dennenheuvel 2020" van 4 augustus 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1760](#), onder 7.1, is in artikel 10, zevende lid, onder a, van de Gaswet als wettelijk uitgangspunt opgenomen dat nieuwbouwprojecten niet worden aangesloten op het gastransportnet. Niet aannemelijk is dat voor deze ontwikkeling op dit wettelijke uitgangspunt een uitzondering zal worden gemaakt. Voor zo'n uitzondering dient sprake te zijn van een situatie waarin aansluiting op het gastransportnet strikt noodzakelijk is om zwaarwegende redenen van algemeen belang. In de aanvraag staat dat het project gasloos zal worden ontwikkeld. Nu blijktens het dictum van het besluit van 12 januari 2021 de beschrijving van het project in de aanvraag, inclusief de aangeleverde AERIUS Calculator berekeningen, onderdeel uitmaakt van de vergunning, is niet aannemelijk dat het college een uitzondering zoals hiervoor bedoeld zal maken voor deze ontwikkeling. De stelling van de Vereniging dat bij het aanbreken van de exploitatiefase van het project niet de vereiste elektrische aansluitingen kunnen worden verkregen, leidt niet tot een ander oordeel, nu initiatiefneemster op zitting heeft toegelicht dat zij met netbeheerder Liander een energiecontract heeft afgesloten voor de levering van elektriciteit. Het college was in dit geval dan ook niet verplicht om in de vergunningvoorschriften vast te leggen dat de te bouwen woningen niet op het gastransportnet zullen worden aangesloten. De rechtbank heeft terecht een dergelijke verplichting ook niet aanwezig geacht. [...]

JnB 2023, 1066

Tussenuitspraak MK Rechtbank Oost-Brabant, 21-12-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:5927](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, het college.

Wet natuurbescherming (Wnb) 1.12a, 1.12b, 1.12f, 1.12g, 5.4 lid 1, lid 2

Besluit natuurbescherming (Bnb) 2.2

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. INTREKKING. Afwijzing verzoek om gedeeltelijke intrekking natuurvergunning op grond van artikel 5.4 lid 1 onder c en lid 2 van de Wnb. De natuurvergunning is verleend met het PAS in strijd met artikel 6, derde lid van de Habitatrictlijn. I.c. wordt geoordeeld dat het college de betrokken belangen onvoldoende in kaart heeft gebracht. De rechtbank ziet het bestreden besluit als een besluit over de voortzetting van het project. Mede gelet op het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 10-11-2022, [ECLI:EU:C:2022:864](#), is de rechtbank van oordeel dat het college dus zal moeten onderzoeken of de passende maatregelen voldoende zullen werken en of ze op tijd worden getroffen. Het college heeft verder niet gemotiveerd geweigerd om de natuurvergunning uit 2015 te wijzigen naar het inmiddels in een omgevingsvergunning vergunde andere huisvestingssysteem. De tijd gaat verder. De staat van het Natura 2000-gebied Kempenland-West is inmiddels beschreven in de natuurdoelanalyse en de effecten van andere passende maatregelen worden ook meer en meer kenbaar. Bovendien is de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant gewijzigd. De rechtbank ziet daarom aanleiding om het college in de gelegenheid te stellen het bestreden besluit te herstellen.

JnB 2023, 1067

MK Rechtbank Oost-Brabant, 15-12-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:5868](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, het college.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. Afwijzing handhavingsverzoek pluimveehouderij. I.c. wordt geoordeeld dat GS ten onrechte afziet van handhaving. Hoewel de gevolgen van handhavend optreden voor de derde-partij aanzienlijk zullen zijn, maakt dat handhavend optreden niet onevenredig. De overtreding is niet van geringe aard en ernst omdat de pluimveehouderij niet over de vereiste natuurvergunning beschikt en de stikstofdepositie op natuurgebied de Strabrechtse Heide 5,09 mol/ha/jr bedraagt. Anders dan GS verwacht, bestaat geen enkel zicht op legalisering. Handhaving is ook niet onevenredig omdat in het verleden een bestemmingsplan is vastgesteld voor de pluimveehouderij en een milieuvergunning is verleend. De rechtbank draagt GS op om handhavend op te treden. Ook bepaalt de rechtbank bij wijze van voorlopige voorziening dat de pluimveehouderij wordt stilgelegd na beëindiging van de lopende opfokronde in februari 2024.

JnB 2023, 1068

Tussenuitspraak MK Rechtbank Oost-Brabant, 15-12-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:5852](#)

minister voor Natuur en Stikstof, de minister.

Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie 47

Habitatrichtlijn 2, 3, 4, 6

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.1

NATUURBESCHERMING. WIJZIGINGSBESLUIT HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN. Beroepen tegen het Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden. I.c. wordt geoordeeld dat de minister bij de terinzagelegging van het ontwerpbesluit en het definitieve besluit heeft gehandeld in strijd met de artikelen 3:11 en 3:44, eerste lid, onder a, van de Awb en in strijd met het beginsel van fair play. De rechtbank beschouwt de habitattypenkaarten als openbare informatie die gedeeltelijk is opgesteld in het kader van deze procedure. Daarom was de minister gehouden om de habitattypenkaarten ter inzage te leggen. De minister kon niet volstaan met verwijzen naar het klantcontactcentrum van RVO [Rijksdienst voor Ondernemend Nederland]. Dat is geen actieve openbaarmaking. De rechtbank prijst de service van de minister om de afdrukken van de habitattypenkaarten ter beschikking te stellen in de beroepsprocedure. De minister had dit echter bij de terinzagelegging moeten doen. Door het verzuim van de minister zijn eisers en anderen in een ongelijkwaardige procespositie terecht gekomen. Dit is tevens in strijd met het fair play- beginsel. De minister wordt in de gelegenheid gesteld het gebrek in het bestreden besluit te herstellen.

JnB 2023, 1069

MK Rechtbank Overijssel, 14-12-2023, [ECLI:NL:RBOVE:2023:5137](#)

minister voor Natuur en Stikstof, verweerder (de minister).

Habitatrichtlijn 2, 3, 4

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.1

NATUURBESCHERMING. WIJZIGINGSBESLUIT HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN. Beroep tegen het Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden. I.c. wordt geoordeeld dat de minister het habitatype pioniervegetaties met snavelbiezen op goede gronden aan het Natura 2000-gebied Sallandse Heuvelrug heeft toegevoegd. De bedrijfsbelangen van eiser konden geen reden vormen om daarvan af te zien. De overige beroepsgronden van eiser slagen ook niet. Ongegrond beroep.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBOVE:2023:5138](#), [ECLI:NL:RBOVE:2023:5140](#), [ECLI:NL:RBOVE:2023:5141](#), [ECLI:NL:RBOVE:2023:5142](#), [ECLI:NL:RBOVE:2023:5143](#).

JnB 2023, 1070

MK Rechtbank Limburg, 20-10-2023, [ECLI:NL:RBLIM:2023:6175](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. Verlenen natuurvergunning. I.c. stelt de rechtbank vast dat de natuurvergunning die op 10-12-2015 aan vergunninghoudster is verleend, tot stand is gekomen na een passende beoordeling en dat de door verweerder op 21-02-2019 ontvangen aanvraag ziet op een, vanuit natuurbeschermingsbelangen, zeer geringe wijziging van de inrichting van vergunninghoudster ten opzichte van de in 2015 vergunde situatie. Daarom hoeft, in lijn met het oordeel van het Hof van Justitie van de Europese Unie in het arrest van 10-11-2022, [ECLI:EU:C:2022:864](#), de voortzetting in beginsel niet opnieuw te worden onderworpen aan de in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn neergelegde beoordelingsverplichting. Voor afwijking van dat uitgangspunt ziet de rechtbank in de onderhavige situatie namelijk geen aanleiding. Niet gesteld of gebleken is dat de in 2015 verleende vergunning gebrekkig tot stand is gekomen of gebrekkig is, zodat niet meer mag worden uitgegaan van de daarbij vergunde situatie. Anders dan eisers leest de rechtbank in het arrest van het Hof niet een ongeclausuleerde plicht om bij elke aanvraag opnieuw een volledige passende beoordeling te maken.

[...] Bij besluit van [...] (hierna: het bestreden besluit of de natuurvergunning) heeft verweerder aan [vergunninghoudster] (hierna: vergunninghoudster) een vergunning verleend als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de [...] (hierna: de Wnb) voor het exploiteren en wijzigen van een varkenshouderij.

[...] *Beroep op het arrest van het Hof van 10 november 2022*

5. Verweerder is bij de bestreden vergunningverlening uitgegaan van de in 2015 vergunde situatie als referentie en heeft zich op het standpunt gesteld dat de aangevraagde situatie niet voorziet in een toename van stikstofdepositie op een voor stikstof gevoelig habitatype in een Natura 2000-gebied. Eisers hebben ter zitting onder verwijzing naar het hiervoor genoemde arrest van het Hof betoogd dat de nieuwe aanvraag met toepassing van de vereisten van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn ook opnieuw passend beoordeeld moet worden. Eisers zijn van mening dat, vanwege dit arrest van het Hof, de in 2015 verleende vergunning niet als referentie dient te worden genomen omdat er sprake is van een nieuwe stal en dus van een feitelijk nieuwe emissiebron in een omgeving met overbelaste voor stikstof gevoelige waarden.

6. Het Hof heeft in de aan de orde zijnde Deense zaak geoordeeld dat voortzetting, onder ongewijzigde voorwaarden, van de exploitatie van een installatie die reeds in de projectfase is vergund, in beginsel niet hoeft te worden onderworpen aan de in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn neergelegde beoordelingsverplichting. Wanneer echter de aan de afgifte van de vergunning in kwestie voorafgaande beoordeling enkel betrekking had op de gevolgen van het project afzonderlijk – zonder dat in aanmerking werd genomen dat dit project bestond naast andere projecten – en die vergunning de voortzetting van die exploitatie bovendien afhankelijk stelt van de voorwaarde dat een nieuwe vergunning wordt verkregen waarin het nationale recht voorziet, moet

aan de afgifte van deze nieuwe vergunning een nieuwe beoordeling voorafgaan die voldoet aan de vereisten van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

7. De rechtbank stelt vast dat de natuurvergunning die op 10 december 2015 aan vergunninghoudster is verleend, tot stand is gekomen na een passende beoordeling en dat de door verweerder op 21 februari 2019 ontvangen aanvraag ziet op een, vanuit natuurbeschermingsbelangen, zeer geringe wijziging van de inrichting van vergunninghoudster ten opzichte van de in 2015 vergunde situatie. Daarom hoeft, in lijn met het oordeel van het Hof, de voortzetting in beginsel niet opnieuw te worden onderworpen aan de in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn neergelegde beoordelingsverplichting. Voor afwijking van dat uitgangspunt ziet de rechtbank in de onderhavige situatie namelijk geen aanleiding. Niet gesteld of gebleken is dat de in 2015 verleende vergunning gebrekkig tot stand is gekomen of gebrekkig is, zodat niet meer mag worden uitgegaan van de daarbij vergunde situatie. De draaiing van de stal resulteert naar het oordeel van de rechtbank in dit verband niet in een gewijzigd project. Evenmin is sprake van de voorwaarde van een verplichte periodieke herbeoordeling, zoals in de Deense zaak aan de orde was. Anders dan eisers leest de rechtbank in het arrest van het Hof niet een ongeclausuleerde plicht om bij elke aanvraag opnieuw een volledige passende beoordeling te maken.

7.1. De rechtbank is concluderend van oordeel dat het arrest van het Hof niet in de weg staat aan het aannemen van de in 2015 vergunde situatie als referentie. Evenmin biedt het gestelde door eisers aanleiding om in de onderhavige zaak nadere préjudiciële vragen te stellen over de uitleg van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Het betoog van eisers slaagt dus niet. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Monumenten

JnB 2023, 1071

ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4773](#)

college van burgemeester en wethouders van Tilburg, verweerder.

Monumentenverordening

MONUMENT. AANWIJZING. EVENREDIGHEID. Aanwijzing gemeentelijk monument. I.c. wordt geoordeeld dat het college voldoende heeft gemotiveerd dat het pand monumentale waarde heeft en in beginsel als monument kan worden aangewezen. Daar staat tegenover dat er van moet worden uitgegaan dat het pand als gevolg van de aanwijzing € 150.000,00 in waarde zal dalen. De Afdeling is van oordeel dat het belang van aanwijzing, mede gelet op de overwegingen die het college hebben geleid tot de vaststelling dat het pand beschermenswaardig is, niet opweegt tegen de waardedaling die het gevolg is van de aanwijzing. Het college heeft aan het belang van aanwijzing daarom geen zwaarder gewicht mogen toekennen dan aan de nadelige gevolgen van de aanwijzing voor [appellant].

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 1072

MK CRvB, 14-12-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2382](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Ziektewet (ZW) 19

ZIEKTEWET. Het Uvw heeft terecht geweigerd om het ziekgeld van werkneemster te beëindigen.

4.6. Het Uvw heeft terecht afgeleid – en ook voor de Raad staat genoegzaam vast – dat de bedrijfsarts de werkneemster niet geschikt achtte voor werkzaamheden met een handbelasting, zoals onder 4.5 vermeld. Gelet op dit duidelijke standpunt van de bedrijfsarts was een nadere beoordeling door een verzekeringsarts bezwaar en beroep in dit geval niet noodzakelijk. Dat de werkneemster bij [werkgever] de beschikking had over een speciaal voor haar aangeschaft hulpmiddel, waardoor ze niet hoefde te wringen, maakt dit niet anders. Gelet op het rapport van de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 26 mei 2020 beschikte de werkneemster in haar werk bij [Naam B.V.] niet over een dergelijk hulpmiddel en uit het onder 4.4 genoemde onderzoek door de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep blijkt niet dat een dergelijk hulpmiddel bij soortgelijke werkgevers wél voorhanden is. De door betrokkene genoemde uitspraak van 25 april 2022 [[ECLI:NL:CRVB:2022:1024](#)] mist in dit geval toepassing omdat het daar niet ging om de maatstaf arbeid als bedoeld in artikel 19 van de ZW. Gelet hierop heeft het Uvw zich in het bestreden besluit terecht op het standpunt gesteld dat een hersteldverklaring per 7 september 2019 niet aan de orde is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2023, 1073

CRvB, 28-11-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2357](#)

college van burgemeester en wethouders van Groningen.

Participatiewet (PW) 48

PARTICIPATIEWET. TEKORTSCHITEND BESEF VAN VERANTWOORDELIJKHEID VOOR DE VOORZIENING IN HET BESTAAN. Appellant heeft niet aannemelijk gemaakt dat het in zijn geval verantwoord was om de schuld aan DUO ineens af te betalen in verband met zijn ziektebeeld. Het college heeft geen belangenafweging gemaakt. Het college zal, gelet op artikel 3:4, tweede lid, van de Awb, moeten beoordelen of de nadelige gevolgen van de bijstandverlening in de vorm van een geldlening voor appellant niet onevenredig zijn in verhouding tot de doelen die met het besluit worden gediend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Algemene verordening gegevensbescherming

JnB 2023, 1074

MK Rechtbank Noord-Nederland, 22-11-2023, [ECLI:NL:RBNNE:2023:4840](#)

het college van burgemeester en wethouders van Het Hogeland (hierna: het college) en de commissie bezwaarschriften van Het Hogeland (hierna: de commissie), verweerders. Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 4 aanhef en onder 7, 12, 15 **AVG. Verzoek om inzage. I.c. slaagt de beroepsgrond van eiseres dat uitsluitend de commissie de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG is, als het gaat om verwerkingen door de commissie van persoonsgegevens van eiseres. Vastgesteld wordt dat in het Unierecht noch het nationale recht is bepaald wie verwerkingsverantwoordelijke is voor verwerking van persoonsgegevens door een commissie zoals bedoeld in artikel 7:13 van de Awb. Evenmin is bepaald volgens welke criteria deze wordt aangewezen. Gelet op de zelfstandige positie van de commissie bij deze verwerking van persoonsgegevens wordt geoordeeld dat de commissie zelf het orgaan is dat het doel en de middelen van die verwerkingen vaststelt, als bedoeld in de AVG.**

[...] 1. In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank twee beroepen van eiseres tegen twee besluiten op bezwaar. Beide zijn genomen naar aanleiding van een verzoek van eiseres aan de commissie, gedateerd 17 juni 2021. [...]

Heeft het college terecht beslist op het verzoek aan de commissie?

8. Eiseres brengt naar voren dat zij het verzoek heeft ingediend bij de commissie. Volgens haar is de commissie een bestuursorgaan en had de commissie dus zelf de beslissing moeten nemen. [...]

8.2. De rechtbank overweegt dat artikel 15 van de AVG de verwerkingsverantwoordelijke opdraagt om te reageren op een verzoek om inzage. Zij begrijpt het betoog van eiseres daarom aldus dat, volgens eiseres, uitsluitend de commissie de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG is, als het gaat om verwerkingen door de commissie van persoonsgegevens van eiseres. De rechtbank is van oordeel dat de beroepsgrond slaagt. Daartoe overweegt zij als volgt. [...]

8.2.1. In artikel 4, aanhef en onder 7, eerste zinsdeel, van de AVG is bepaald dat het orgaan dat het doel en de middelen voor de verwerking vaststelt, de verwerkingsverantwoordelijke is. Het tweede zinsdeel van artikel 4, aanhef en onder 7, bepaalt dat, wanneer de doelstellingen van, en de middelen voor, deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, daarin tevens kan worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen.

8.2.2. De commissie is ingesteld bij de Verordening commissie bezwaarschriften Het Hogeland 2019 (de gemeentelijke verordening). In deze verordening is bepaald dat er een commissie is waaraan advies kan worden gevraagd over bezwaarschriften tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester. Gelet op de bepalingen over de samenstelling kwalificeert de rechtbank de commissie als een adviescommissie zoals bedoeld in artikel 7:13 van de Awb.

8.2.3. De rechtbank stelt vast dat in het Unierecht noch het nationale recht is bepaald wie verwerkingsverantwoordelijke is voor verwerking van persoonsgegevens door een commissie zoals bedoeld in artikel 7:13 van de Awb. Evenmin is bepaald volgens welke criteria deze wordt aangewezen. Dat betekent dat de rechtbank moet beoordelen of het college dan wel de commissie het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens door de commissie vaststelt.

Daarbij neemt zij tot uitgangspunt dat het gaat om een functioneel begrip. Dat betekent dat het begrip is bedoeld om de verantwoordelijkheden toe te wijzen op basis van de daadwerkelijke rollen van, in dit geval, het college en de commissie. Daarnaast is het een autonoom begrip. Dat betekent dat het voornamelijk dient te worden uitgelegd overeenkomstig de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming. Niet relevant is de overweging in het bestreden besluit dat het college de (eind)verantwoordelijkheid op zich neemt voor de naleving – door de commissie – van de AVG.

8.2.4. Niet in geschil is dat bij de uitoefening van de adviestaak en het daarbij te verrichten onderzoek verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt. De commissie is in de uitoefening van haar adviestaak zelfstandig ten opzichte van de organen waaraan zij advies uitbrengt. Daar komt bij dat de commissie, althans de voorzitter, over eigen bevoegdheden beschikt om de feiten en omstandigheden vast te stellen die van belang zijn voor het uitbrengen van adviezen. De commissie hoort belanghebbenden voorafgaand aan het uitbrengen van een advies en in de artikelen 7 en 8 van de gemeentelijke verordening is bepaald dat bevoegdheden om onderzoek te doen door de commissie zelf, althans haar voorzitter, worden uitgeoefend. Ook bij het verrichten van dit onderzoek is de commissie zelfstandig. Gelet op de zelfstandige positie van de commissie bij deze verwerking van persoonsgegevens is de rechtbank van oordeel dat de commissie zelf het orgaan is dat het doel en de middelen van die verwerkingen vaststelt, als bedoeld in de AVG. Daarom kwalificeert de rechtbank de commissie als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG.

8.2.5. Gelet op de AVG was het uitsluitend aan de commissie – als verwerkingsverantwoordelijke – om uitsluitel te verschaffen over de verwerkingen van persoonsgegevens door haar. Ook was het uitsluitend aan de commissie om uitsluitel aan eiseres te geven over het al dan niet verwerken van haar betreffende persoonsgegevens en inzage te verlenen in die persoonsgegevens en de informatie te verschaffen die is beschreven in artikel 15 van de AVG (lees: een primair besluit op het verzoek te nemen).⁸ Uit het nationale recht volgt dat de commissie uitsluitend bevoegd is een besluit te nemen op het bezwaar dat is gemaakt tegen dat primaire besluit.⁹ Het college had daarom geen besluit op het bezwaar behoren te nemen. De rechtbank zal daarom het beroep tegen het door het college genomen besluit op bezwaar van 23 november 2021 gegrond verklaren en dit besluit vernietigen wegens strijd met artikel 15 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 7:11, eerste lid, van de Awb. Zie voor een vergelijkbare benadering in een in dit opzicht vergelijkbaar geval:

[ECLI:NL:RVS:2014:1044](#), onder 1.1.

8.2.6. Anders dan eiseres heeft aangevoerd, volgt hieruit niet dat het primaire besluit van 16 juli 2021 moet worden vernietigd. Voor vernietiging van een primair besluit is geen plaats, omdat de Awb daarin niet voorziet. Voor zover eiseres beoogt dat de rechtbank zelf in de zaak voorziet door het primaire besluit op de voet van artikel 7:11, tweede lid, van de Awb te herroepen is daartoe evenmin aanleiding. Weliswaar is het primaire besluit onbevoegd genomen, maar de commissie, die wél bevoegd is, heeft dat gebrek daadwerkelijk hersteld in haar besluit op bezwaar van 14 januari 2022. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak van deze rechtbank van dezelfde datum inzake nr.

[ECLI:NL:RBNNE:2023:5064](#).

JnB 2023, 1075

Rechtbank Amsterdam, 20-09-2023, [ECLI:NL:RBAMS:2023:5815](#)

Openbaar Ministerie, College van procureurs-generaal, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15, considerans overweging 63

AVG. Verzoek om inzage. I.c. wordt overwogen dat het verzoek van eiser algemeen is geformuleerd en daardoor breed is ingestoken. Verweerder heeft daarom gevraagd om een specificering van de gegevens die eiser wenst te ontvangen en in de schriftelijke reactie van eiser heeft hij geschreven dat hij inzage wenst in *alle* persoonsgegevens die verweerder verwerkt. Eiser is dus niet ingegaan op het verzoek van verweerder. Verweerder mocht gelet op de algemene strekking van het verzoek, de omvang van de verwerkte persoonsgegevens en overweging 63 van de considerans van de Avg, volstaan met een algemeen overzicht van de verwerkte persoonsgegevens van eiser.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet open overheid/Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2023, 1076

MK ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4752](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam, appellant.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10 lid 2 aanhef en onder e

WOB. PERSOONLIJKE LEVENSSFEER. PERSOONSGEGEVENS. Weigering MV-bestanden en/of V-log-bestanden van verkeerslichten op bepaalde locaties openbaar te maken. I.c. wordt geoordeeld dat de in de documenten opgenomen gegevens op zichzelf genomen geen persoonsgegevens zijn, maar, in combinatie met andere gegevens, wel zijn te herleiden tot een persoon en dus wel persoonsgegevens zijn. Het college heeft i.c. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder mogen laten wegen dan het belang van openbaarmaking.

[...] 1. Achmea heeft [...] drie Wob-verzoeken bij het college ingediend. Daarbij heeft Achmea het college verzocht om de volgende MV-bestanden en/of V-log-bestanden van verkeerslichten op bepaalde locaties openbaar te maken: [...]

[...] 1.1. Het college heeft bij de besluiten van [...] besloten om de gevraagde data niet openbaar te maken.

[...] Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

[...] 4.2. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen onder verwijzing naar het arrest van het Hof van Justitie van 20 december 2017, Nowak, [ECLI:EU:C:2017:994](#), onder 34 (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 9 augustus 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3067](#)), komt aan het begrip "persoonsgegevens" een ruime betekenis toe. Het begrip persoonsgegeven strekt zich potentieel uit tot elke soort informatie, zowel objectieve als subjectieve informatie die de betrokkene betreft. Van dat laatste is sprake als de informatie wegens haar inhoud, doel of gevolg gelieerd is aan een natuurlijk persoon.

[...] 4.4. Uit de documenten blijkt dat de daarin opgenomen gegevens op zichzelf genomen geen persoonsgegevens zijn. Dat staat ook niet ter discussie. De Afdeling is van oordeel dat, in combinatie met andere gegevens, de gegevens zijn te herleiden tot een persoon en dus wel persoonsgegevens zijn. Daartoe is het volgende van belang. De gegevens waarom Achmea heeft verzocht betreffen niet alleen de bij haar verzekerde personen, maar alle weggebruikers die op de door Achmea opgegeven tijdstippen over het verkeerskruispunt reden. De gegevens die daarbij worden opgeslagen zijn in dit geval eenvoudig uit te lezen via software die op het internet te verkrijgen is. In combinatie met andere (openbare) gegevens is het mogelijk de gegevens, zonder onevenredige inspanning, te koppelen aan individuele verkeersgebruikers. Te denken daarbij valt aan dashcambeelden, openbare camera's, andere filmopnames van een verkeerskruispunt of de situatie waarin een derde

tijdstippen en kentekens van weggebruikers op het verkeerskruispunt heeft genoteerd. Achmea heeft deze mogelijkheden niet weersproken. Zij heeft bovendien erkend dat zij met de gegevens kan identificeren welke weggebruiker door het rode licht is gereden. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat geen sprake is van persoonsgegevens en dat het college daarom ten onrechte artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob ten grondslag heeft gelegd aan de weigering om de gegevens openbaar te maken.

4.5. De Afdeling is verder van oordeel dat het college de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder heeft mogen laten wegen dan het belang van openbaarmaking. Openbaarmaking van de gevraagde gegevens leidt ertoe dat persoonsgegevens van alle weggebruikers die op de door Achmea in haar verzoek genoemde tijdstippen over de kruispunten reden openbaargemaakt moeten worden. In het hogerberoepschrift en ter zitting heeft het college toegelicht dat als dit soort gegevens openbaargemaakt moeten worden eenvoudig verkeersbewegingen van individuele weggebruikers kunnen worden gevolgd. Dat kan door het koppelen van de data van verschillende verkeerskruispunten aan openbaar beschikbare gegevens. Het college heeft er terecht op gewezen dat de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid van deze gegevens. Weliswaar heeft Achmea verklaard dat de partijen die bij de ongevallen zijn betrokken toestemming hebben gegeven als bedoeld in artikel 10, derde lid, van de Wob om de gegevens bij het college op te vragen, maar, zo heeft het college ter zitting toegelicht, het is technisch niet mogelijk om slechts de gegevens van de betrokkenen uit de data te selecteren. Dat betekent dan ook dat de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van alle andere weggebruikers die op de genoemde tijdstippen over de kruispunten reden in het geding is. Ter zitting heeft Achmea gesteld dat zij zorgvuldig met de gegevens om zal gaan. Naar het oordeel van de Afdeling leidt dit er echter niet toe dat de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer minder zwaar weegt. De Wob beoogt immers openbaarheid voor een ieder. De Afdeling acht aannemelijk dat Achmea zorgvuldig met de gegevens om zal gaan, maar niet is uitgesloten dat anderen de gegevens op onzorgvuldige wijze zullen gebruiken en daarmee de persoonlijke levenssfeer niet eerbiedigen. Als de wetgever meent dat verzekeraars voor het oplossen van een verzekeringsgeschil dit soort gegevens in moeten kunnen zien, moet hij daarvoor een wettelijke basis bieden. [...]

Jnb 2023, 1077

MK ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4756](#)

Kapittel voor de civiele orden (hierna: het Kapittel), appellant.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10 lid 2 aanhef en onder e en g

WOB. CRITERIA BEOORDELING KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING. ONEVENREDIGE BENADELING. PERSOONLIJKE LEVENSSFEER. I.c. wordt geoordeeld dat het Vademecum Decoratiestelsel en de Handleiding Decoratiestelsel niet volledig openbaargemaakt hoeven te worden. Daarvoor is de bijzondere aard van de besluitvorming en van de procedure van belang. Het Kapittel betoogt terecht dat het de vrijheid en ruimte moet hebben om adviezen te geven over decoratievoorstellen met behulp van deels vertrouwelijke richtlijnen. Ook maakt de openbaarmaking een inbreuk op de privacy van de voorgedragen persoon. Er zijn passages in het Vademecum en de Handleiding die het Kapittel wel openbaar moet maken.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Kapittel hoeft criteria beoordeling voor Koninklijke onderscheidingen niet openbaar te maken") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2023, 1078

MK ABRS, 14-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4652](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 14

Awb 3:4 lid 2

Awb 4:84

REGULIER. MEDISCHE BEHANDELING. OPENBARE ORDE. EVENREDIGHEID. De rechtbank moet toetsen of er bijzondere omstandigheden zijn, of deze omstandigheden relevant zijn en of de relevante bijzondere omstandigheden de staatssecretaris aanleiding hadden moeten geven om van de beleidsregel af te wijken. Dat heeft de rechtbank niet gedaan.

1. De vreemdeling komt uit Marokko. [...] Hij heeft een aanvraag ingediend om hem een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd voor medische behandeling te verlenen. De staatssecretaris heeft die aanvraag afgewezen omdat hij de vreemdeling een gevaar voor de openbare orde vindt. De vreemdeling is namelijk in het verleden veroordeeld tot onvoorwaardelijke gevangenisstraffen. Omdat hij meerdere keren veroordeeld is geweest, is de in het beleid gestelde verjaringstermijn van twintig jaar niet op hem van toepassing (zie paragraaf B1/4.4. van de Vc 2000).

2. De vreemdeling klaagt in de eerste en tweede grief dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de staatssecretaris op de juiste wijze aan het evenredigheidsbeginsel heeft getoetst. Volgens de vreemdeling heeft de staatssecretaris in het besluit op bezwaar zijn persoonlijke omstandigheden, zoals zijn lange verblijf in Nederland, zijn medische situatie en het feit dat de laatste veroordeling alweer acht jaar geleden is, niet kenbaar meegewogen.

2.1. De grieven slagen. De Afdeling legt hierna uit hoe zij tot dit oordeel komt.

3. Zoals volgt uit de uitspraak van 2 februari 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:285](#), onder 7.11, geldt artikel 3:4, tweede lid, van de Awb (het evenredigheidsbeginsel) ook voor beleidsregels. Als de beleidsregel zelf niet onrechtmatig is, waarover partijen het eens zijn, toetst de bestuursrechter het bestreden besluit aan de norm van artikel 4:84 van de Awb "tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen heeft die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen". Daarbij gelden dezelfde maatstaven als bij toetsing van een besluit rechtstreeks aan de norm van artikel 3:4, tweede lid, van de Awb. Een bestuursorgaan dient dus bij de toepassing van het beleid, gelet op artikel 4:84 van de Awb, de evenredigheid in het concrete geval te beoordelen en mag zich daarbij niet beperken tot de vraag of de omstandigheden van het geval al dan niet reeds in de beleidsregel zijn verdisconteerd, dan wel geacht moeten worden te zijn verdisconteerd.

3.1. De rechtbank moet daarom toetsen of er bijzondere omstandigheden zijn, of deze omstandigheden relevant zijn en of de relevante bijzondere omstandigheden de staatssecretaris aanleiding hadden moeten geven om van de beleidsregel in paragraaf B1/4.4 van de Vc 2000 af te wijken. Dat heeft de rechtbank niet gedaan.

Zij heeft namelijk niet onderkend dat de staatssecretaris in het besluit op bezwaar niet is ingegaan op de betekenis van het langdurig verblijf van de vreemdeling in Nederland en op het tijdsverloop sinds de laatste veroordeling. Ook is de staatssecretaris niet ingegaan op de ernst van de medische klachten en op de omstandigheden dat de medische behandeling blijvend van aard is en de vreemdeling door die behandeling aan Nederland gebonden is. De staatssecretaris heeft met zijn standpunt dat aan de vreemdeling om medische redenen uitstel van vertrek is verleend namelijk nog niet deugdelijk gemotiveerd waarom de medische klachten geen reden zijn om af te wijken van het beleid. Verder heeft de rechtbank niet onderkend dat het op de zitting ingenomen standpunt van de staatssecretaris dat het rechtmatig verblijf van pas twee jaar vanwege uitstel van vertrek nog geen aanleiding geeft om af te wijken van het in paragraaf B1/4.4 van de Vc 2000 neergelegde beleid, niet deugdelijk is gemotiveerd. Tot slot wijst de Afdeling erop dat de staatssecretaris niet heeft gemotiveerd waarom hij de vreemdeling als gevaar voor de openbare orde ziet, terwijl hij in 2019, dus vóór het besluit van 11 augustus 2021 in deze zaak, het aan de vreemdeling opgelegde zware inreisverbod van tien jaar heeft gewijzigd naar een (licht) inreisverbod voor de duur van twee jaar.

JnB 2023, 1079

MK ABRS, 14-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4596](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 14

Awb 4:84

REGULIER. AFSLUITINGSREGELING. De staatssecretaris heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de omstandigheid dat de zoon net niet voldoet aan de vijfjaartermijn geen bijzondere omstandigheid is die tot onevenredigheid leidt. Deze voorwaarde geldt niet alleen voor de zoon, maar voor meer kinderen die net als de zoon net niet in aanmerking komen voor toepassing van de Afsluitingsregeling. Bij het vaststellen van een termijn zijn er altijd situaties waarin een vreemdeling net niet aan de termijn voldoet. De lange verblijfsduur en het gestelde opgebouwde sociale en maatschappelijke netwerk zijn geen bijzondere omstandigheden die tot onevenredigheid leiden, omdat deze een vanzelfsprekend gevolg zijn van het verblijf van de zoon in Nederland en op zichzelf nog niet in door de staatssecretaris te honoreren worteling in de zin van de Afsluitingsregeling moeten resulteren.

JnB 2023, 1080

MK ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4790](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 14

REGULIER. Of er in deze procedure een terugkeerbesluit is genomen, is anders dan de staatssecretaris lijkt te veronderstellen, voor de toepasselijkheid van de Terugkeerrichtlijn niet bepalend. Iedere onderdaan van een derde land die op het grondgebied van een lidstaat aanwezig is zonder te voldoen aan de voorwaarden voor toegang, dan wel verblijf of vestiging in die lidstaat en daardoor illegaal verblijf heeft in de zin van artikel 3, tweede lid, van de Terugkeerrichtlijn, valt binnen de werkingssfeer van die richtlijn.

De opvatting van de staatssecretaris dat de plicht om onderzoek te doen naar de aanwezigheid van adequate opvang in het land van terugkeer alleen geldt in de fase voorafgaand aan het nemen van een terugkeerbesluit, berust op een te beperkte lezing van het arrest TQ.

13.2. Het arrest TQ [[ECLI:EU:C:2021:9](#)] gaat over de normen en procedures die zien op de vaststelling en uitvoering van terugkeerbesluiten tegen niet-begeleide minderjarige onderdanen van derde landen die binnen de werkingssfeer van de Terugkeerrichtlijn vallen. Zoals volgt uit het arrest van Hof van 3 juni 2021, Westerwaldkreis, [ECLI:EU:C:2021:432](#), punten 43 tot en met 45, wordt de werkingssfeer van deze richtlijn uitsluitend bepaald door de situatie van illegaal verblijf waarin een onderdaan van een derde land zich bevindt, ongeacht de redenen die aan die situatie ten grondslag liggen of de maatregelen die tegen hem kunnen worden genomen. Of er dus in deze procedure een terugkeerbesluit is genomen, is anders dan de staatssecretaris lijkt te veronderstellen, voor de toepasselijkheid van de Terugkeerrichtlijn niet bepalend. Iedere onderdaan van een derde land die op het grondgebied van een lidstaat aanwezig is zonder te voldoen aan de voorwaarden voor toegang, dan wel verblijf of vestiging in die lidstaat en daardoor illegaal verblijf heeft in de zin van artikel 3, tweede lid, van de Terugkeerrichtlijn, valt binnen de werkingssfeer van die richtlijn.

13.3. De vreemdeling voldeed sinds de afwijzing van zijn asielaanvraag op 26 oktober 2017 niet meer aan de voorwaarden voor toegang dan wel verblijf of vestiging in Nederland, zodat hij illegaal verblijf had in de zin van artikel 3, aanhef en onder 2, van de Terugkeerrichtlijn en onder de werkingssfeer viel. De gevolgen van het in dat asielbesluit vervatte terugkeerbesluit waren tijdelijk opgeschort door de aanvraag om een reguliere verblijfsvergunning op 7 juni 2019, maar waren weer herleefd op het moment van afwijzing van die aanvraag. De rechtbank heeft daarom in de tussenuitspraak terecht overwogen dat op dat moment de met het terugkeerbesluit ingeleide terugkeerprocedure weer was hervat (zie de uitspraak van de Afdeling van 15 december 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:3349](#), onder 2.1 en 2.2).

13.4. Ook heeft de rechtbank terecht het arrest TQ relevant geacht voor de fase van tenuitvoerlegging van het terugkeerbesluit. De opvatting van de staatssecretaris dat de plicht om onderzoek te doen naar de aanwezigheid van adequate opvang in het land van terugkeer alleen geldt in de fase voorafgaand aan het nemen van een terugkeerbesluit, berust op een te beperkte lezing van het arrest. Het Hof heeft namelijk onder punten 75 tot en met 78 ook stilgestaan bij de fase na het nemen van een terugkeerbesluit. Daarin licht het Hof toe dat gelet op artikel 10, tweede lid, van de Terugkeerrichtlijn een lidstaat ook voordat een niet-begeleide minderjarige fysiek van het grondgebied wordt verwijderd, dus tijdens de fase van tenuitvoerlegging van het terugkeerbesluit, zich ervan moet overtuigen dat er voor die minderjarige adequate opvang aanwezig is in het land van terugkeer. Hij moet volgens het Hof rekening houden met alle wijzigingen in de omstandigheden die zich na de vaststelling van dat terugkeerbesluit hebben voorgedaan. Indien in de fase van verwijdering adequate opvang in het land van terugkeer niet langer is gegarandeerd, mag hij dat terugkeerbesluit niet uitvoeren.

13.5. Dat het terugkeerbesluit in dit geval al in een eerdere procedure in rechte is komen vast te staan, maakt het voorgaande niet anders. Het gaat erom dat dit terugkeerbesluit in deze procedure nog steeds van kracht was. De staatssecretaris wist dat bij een besluit tot afwijzing van de aanvraag van 7 juni 2019, de rechtsgevolgen van dit besluit weer zouden herleven en dus opnieuw een vertrekplicht op de vreemdeling zou komen te rusten. Met die wetenschap was hij daarom verplicht om zolang de vreemdeling minderjarig was, zich ervan te overtuigen dat er adequate opvang voor hem beschikbaar was.

13.6. Het betoog van de staatssecretaris dat het verlenen van een reguliere verblijfsvergunning aan de vreemdeling maakt dat het arrest TQ niet van toepassing was, slaagt in dit kader evenmin. Alleen al omdat deze verblijfsvergunning pas is verleend met ingang van 2 december 2019, kan dit niet leiden tot het oordeel dat in de periode van 7 juni 2019 tot 1 juli 2019 — het moment van de

aanvraag tot het moment waarop de vreemdeling meerderjarig werd — op de staatssecretaris geen plicht rustte om onderzoek te doen naar de opvangmogelijkheden. In aanvulling daarop merkt de Afdeling op dat ook de asielvergunning pas is verleend met terugwerkende kracht met ingang van 30 augustus 2019. Deze valt daarom ook buiten het hiervoor vermelde tijdsbestek. Dit deel van de grief faalt.

JnB 2023, 1081

MK ABRS, 20-12-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4789](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 64

REGULIER. MEDISCHE NOODSITUATIE. Wanneer de rechtbank een deskundige benoemt hoeft zij niet expliciet te motiveren waarom zij dit doet.

De deskundige hanteert een andere maatstaf dan beschreven in het BMA-protocol door te concluderen dat een medische noodsituatie kan ontstaan. De rechtbank is ten onrechte tot het oordeel gekomen dat de door de door haar ingeschakelde deskundige gebezigde motivering overtuigend is.

Inleiding

1. De vreemdeling komt uit Turkije en heeft in Nederland asiel aangevraagd. [...]

De afwijzing van de asielaanvraag is in hoger beroep niet langer in geschil. Het gaat alleen nog over de weigering de vreemdeling ambtshalve uitstel van vertrek te verlenen. Nadat de vreemdeling bij de rechtbank beroep had ingesteld, heeft hij namelijk stukken overgelegd waaruit blijkt dat hij depressieve klachten heeft en klachten die passen bij een posttraumatische stressstoornis (hierna: PTSS). De staatssecretaris heeft het Bureau Medische Advisering (hierna: het BMA) daarom gevraagd een medisch advies uit te brengen. Vervolgens is een aantal rapportages verschenen van het BMA, de door de vreemdeling ingeschakelde psychiater en de door de rechtbank ingeschakelde onafhankelijke deskundige. [...]

De uitspraak van de rechtbank

2. Naar aanleiding van de discussie tussen enerzijds het BMA en anderzijds de psychiater en de rechtbankdeskundige heeft de rechtbank geoordeeld dat de rechtbankdeskundige zijn bevindingen goed heeft gemotiveerd en dat zijn bevindingen aansluiten bij de conclusies van de psychiater. Daarom heeft zij de conclusies van de door haar ingeschakelde rechtbankdeskundige gevolgd. Dit betekent volgens de rechtbank dat het standpunt van de staatssecretaris dat bij het uitblijven van een behandeling geen medische noodsituatie zal ontstaan niet kan worden gevolgd. Gelet hierop, en omdat de staatssecretaris volgens de rechtbank niet heeft onderzocht of de vreemdeling in Turkije kan worden behandeld voor zijn klachten, heeft de rechtbank het beroep gegrond verklaard en bepaald dat aan de vreemdeling uitstel van vertrek moet worden verleend met ingang van 23 mei 2017. [...]

4. In grief 1 klaagt de staatssecretaris allereerst dat de rechtbank ten onrechte aanleiding heeft gezien zelf een deskundige te benoemen. Daartoe voert hij aan dat de rechtbank deze keuze niet nader heeft gemotiveerd. [...]

4.1. Zoals de Afdeling heeft overwogen in voornoemde uitspraak van 30 juni 2017

[\[ECLI:NL:RVS:2017:1674\]](#), moet de rechtbank, als een vreemdeling daarom heeft verzocht, expliciet motiveren waarom zij géén gebruik maakt van de in artikel 8:47 van de Awb neergelegde bevoegdheid om een deskundige te benoemen. [...]

Uit deze uitspraak noch uit artikel 8:47 van de Awb volgt echter dat de rechtbank, wanneer zij juist wél een deskundige benoemt, ook expliciet moet motiveren waarom zij dit doet. Artikel 8:47 van de Awb bevat een discretionaire bevoegdheid die niet aan voorwaarden is gebonden. Dit betekent dan ook dat de rechtbank niet hoefde uit te leggen of, en zo ja waarom, het rapport van de psychiater volgens haar concrete aanknopingspunten bood om te twijfelen aan de inhoud of juistheid van de BMA-adviezen. Los van de vraag of die aanknopingspunten bestonden, heeft de rechtbank dus zelf een deskundige kunnen benoemen. [...]

5. De staatssecretaris klaagt verder in grief 1 dat de rechtbank ten onrechte de conclusies van de rechtbankdeskundige aan haar uitspraak ten grondslag heeft gelegd. De staatssecretaris wijst erop dat de kernvraag is of hij zijn standpunt dat de vreemdeling geen uitstel van vertrek krijgt, heeft mogen baseren op de BMA-adviezen. [...]

5.1. Wanneer de staatssecretaris moet beoordelen of een vreemdeling in aanmerking komt voor uitstel van vertrek krachtens artikel 64 van de Vw 2000, vraagt hij, indien daartoe aanleiding bestaat, het BMA om advies. De werkwijze van het BMA is neergelegd in het BMA-protocol. De Afdeling heeft eerder [...] geoordeeld dat zij de in dit protocol vermelde beoordeling door het BMA van het begrip "medische noodsituatie" onderschrijft. [...]

5.3. De staatssecretaris merkt, onder verwijzing naar de reactie van het BMA op het rapport van de rechtbankdeskundige, terecht op dat deze deskundige een andere maatstaf hanteert dan beschreven in het BMA-protocol door te concluderen dat een medische noodsituatie kan ontstaan. Uit het rapport van de rechtbankdeskundige blijkt niet dat dit naar alle waarschijnlijkheid zal gebeuren. Verder is van belang dat de vreemdeling in Nederland in feite niet wordt behandeld en dat er desondanks gedurende ruim een jaar geen noodsituatie is opgetreden. Het BMA wijst er terecht op dat dit niet te rijmen valt met het standpunt van de rechtbankdeskundige dat bij het uitblijven van een medische behandeling een medische noodsituatie kan ontstaan. Ook wijst de staatssecretaris er terecht op dat de rechtbankdeskundige de gevolgen van het uitblijven van een behandeling niet los heeft beoordeeld van andere factoren. De rechtbankdeskundige concludeert namelijk dat het vooral de gedwongen uitzetting naar Turkije en de daarbij behorende angst en wanhoop zijn die het suïciderisico bepalen. De rechtbankdeskundige neemt daarbij als uitgangspunt de ervaringen die de vreemdeling stelt in Turkije te hebben doorgemaakt en zijn vrees voor wat hem te wachten staat bij terugkeer. Daarmee heeft de rechtbankdeskundige echter ten onrechte de waarheidsvinding daaromtrent bij zijn oordeel betrokken. De Afdeling wijst in dit verband op de uitspraak van het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg van 21 juni 2016, ECLI:NL:TGZCTG:2016:231, onder 4.4, en paragraaf 3.1.4 van het BMA-protocol).

5.4. Het vorenstaande betekent overigens niet dat de vreemdeling geen medische behandeling nodig heeft. Nu het BMA de medische voorgeschiedenis van de vreemdeling en het ziektebeloop bij haar advies heeft betrokken - zo is er is nooit sprake geweest van een situatie waarin acuut ingrijpen noodzakelijk is geacht - heeft de staatssecretaris zich echter terecht op het standpunt gesteld dat hij er op basis van het BMA-advies van mag uitgaan dat er bij het uitblijven van een behandeling geen medische noodsituatie is te verwachten.

5.5. Evenmin betekent het vorenstaande dat er in het geheel geen waarde kan worden toegekend aan de vrees voor de gevolgen van de uitzetting zelf. Wat dat betreft, kunnen - zoals het BMA eveneens in de nota van 13 september 2019 heeft uiteengezet - reisvereisten worden gesteld. Die reisvereisten komen hieronder bij de beoordeling van de derde grief aan de orde.

5.6. Gelet op wat hiervoor is uiteengezet, is de rechtbank dus ten onrechte tot het oordeel gekomen dat de door de door haar ingeschakelde deskundige gebezigde motivering overtuigend is.

Dit betekent dat de staatssecretaris bij zijn beoordeling of de vreemdeling voor uitstel van vertrek in aanmerking komt, terecht op grond van het BMA-advies heeft aangenomen dat bij het uitblijven van een behandeling geen medische noodsituatie op korte termijn zal ontstaan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2023, 1082

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 20-12-2023,

[ECLI:NL:RBDHA:2023:20195](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2011/95/EU 15 b c

ASIEL. Einduitspraak na prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie over de wijze van beoordelen van het risico op ernstige schade en over hoe de zogenoemde “glijdende schaal” moet worden toegepast. Als er elementen zijn die verband houden met de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van eisers, kan bij een lager niveau van geweld toch bescherming noodzakelijk zijn als die elementen het risico om slachtoffer te worden van willekeurig geweld vergroten. Dit is het toepassen van “de glijdende schaal”; hoe meer blijkt dat deze elementen het risico om slachtoffer te worden kunnen vergroten, hoe minder hoog het algemene geweldsniveau hoeft te zijn om aan te moeten nemen dat bescherming nodig is. De rechtbank overweegt dat verweerder in deze procedure toepassing moet geven aan de glijdende schaal. Verweerder heeft namelijk zijn standpunt dat het geweldsniveau in Libië zo laag is dat dit de drempel niet haalt voor een dergelijke beoordeling, onvoldoende onderbouwd.

Om vervolgens deugdelijk toepassing te kunnen geven aan de glijdende schaal moet verweerder nagaan welke elementen uit het relaas van eisers en uit de overige feiten en omstandigheden betrokken moeten worden bij de vraag of toch bescherming nodig is. De rechtbank overweegt ook dat verweerder op onjuiste wijze toepassing heeft gegeven aan de glijdende schaal.

[Naar inhoudsopgave](#)